

51234567 89-1011

נותן למלווה חלק בעסקים אחרים

bioRxiv preprint doi: <https://doi.org/10.1101/2019.05.20.256191>; this version posted May 20, 2019. The copyright holder for this preprint (which was not certified by peer review) is the author/funder, who has granted bioRxiv a license to display the preprint in perpetuity. It is made available under aCC-BY-NC-ND 4.0 International license.

11/20/2019 11:20:00 AM

1

2

820
824565-1102

סוג נכס המועיל לעיסקא

١٩

הערות

באופן שחתמו אבל לא הבינו כלל את עקרון ההית"ע, סוברים הרבה אחרונים שאם לא הבינו לא מהני חתימת ידו, כ"כ השל"ה (מס' חולין), הצמח צדק (סי' פ"ח), והחכמ"א (כלל קמ"ג ג') בדעת קו' הסמ"ע הנ"ל. ובדיעבד כשכבר נחתם ולא הבינו, אפשר לסמוך על הסוברים דאפי' בכה"ג מהני כיון שחתמו והתחייבו בשטר, וכמו שמבואר מדברי השועה"ר (סעי' מ"ו) שרק בקנין מעכב הידיעה, עיי"ש, וכן מבואר באהבת חסד פט"ו, וכ"כ בשו"ת שב יעקב סי' ל"ה. וי"א דמ"מ צריך להבין היסוד שחלקו היא פקדון ולא הלואה, שאל"כ הרי דעתו לרבית, אולם עי' בטו"ט ודעת (מהדו"ת סי' מ"ג), ובשו"ת לבושי מרדכי (ח"א יו"ד צ"ה) מה שמקילין בדיון זה. ב. עצה זו כתבו השועה"ר סעי' מ"ג, חכמ"א כלל קמ"ג ה', שו"ת צמח צדק (יו"ד מ"א), שואל ומשיב (מה"ק ח"ג סימן ק"ס) ועוד, ובשו"ת אמרי יושר (ח"א ק"ח) כ' דאף בסתמא אמרי שהתנאי היה על דרך זה, אולם כתבו הפוסקים שלכתחילה צריך לפרש. ג. בשו"ת תשורת שי (ח"א סי' כ"ג) מיקל בדירת מגורים באופן ששויות הדירה עולה, וע"ע בשו"ת מהרש"ם (ח"ב רט"ז) שאם ע"י כסף שקיבל יש לו דירה ומרויח דמי השכירות שפיר נקרא עיסקא, [ועי' בס' טעם רבית קו"א כ"ג, דאף שהשועה"ר סקמ"ב אוסר בלוקח המעות לקנות בית דירה, היינו בזמנו ומקומו שהדירות לא התייקרו]. ד. כ"כ באמרי יושר (ח"א סי' ק"ח), ונחלקו האחרונים במטלטלין אי סגי בקנין כסף, וסתמנו כדעת השועה"ר (סעי' מ"ג) שאי"צ קנין סודר וסגי בקנין כסף, דלענין רבית דרבנן הקילו לסמוך על קנין כסף, ואף שבקו' הסמ"ע אות ו' כתב שצריכים קנין גמור, הרי כבר כתב בשו"ת מהרש"ם שאף הסמ"ע כתב כן רק לחומרא בעלמא.